

Älä riko urheilua – ihmisoikeudet urheilun ytimeen

Samuel Bashmakov | Ihmisoikeusliitto 25.8.2025

Mikä Ihmisoikeusliitto? Miksi urheilu?

Yleinen suomalainen ihmisoikeusjärjestö (perustettu 1979) seuraa Suomen ihmisoikeustilannetta.

Painopisteet: taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet, sukupuolittuneen väkivallan vastainen työ, urheilu ja ihmisoikeudet sekä oikeusvaltio

Miksi urheilu? Urheilussa todennettuja ihmisoikeusongelmia. Urheilutoimijat pyysivät tukea osaamisensa vahvistamiseksi. Vastuutahoilla vaihteleva tiedon määrä ja osaaminen.

Katse siihen, mitä ihmisoikeuksien saralla suomalaisessa urheilussa tapahtuu

älärrikourheilua.fi

#ÄläRikoUrheilua

URHEILU ON RIKKI, JOS...

...
LAPSEN OIKEUKSIA
EI TURVATA.

...
SEN AREENOJA RAKENNETAAN
ILMAN IHMISOIKEUKSIA.

...
SEKSUAALI- JA
SUKUPUOLIVÄHEMMISTÖT EIVÄT
VOI URHEILLA OMANA ITSENÄÄN.

...
URHEILIJOIDEN SANAN-
JA MIELIPITEENVAPAUTTA
RAJOITETAAN.

IHMISOIKEUDET KUULUVAT URHEILUN YTIMEEN

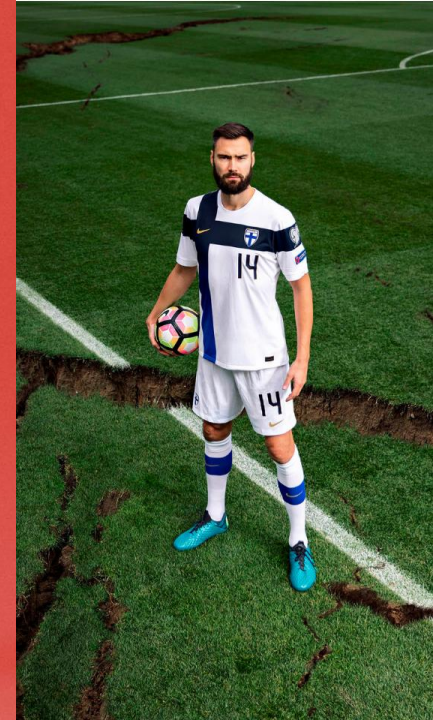
ÄLÄ
RIKO
URHEILUA

...
RASISMIIN EI PUUTUTA
JÄRJESTELMÄLLISESTI
KAIKESSA TOIMINNASSA.

...
SUKUPUOLTEN
TASA-ARVO EI TOTEUDU.

...
SEN PARISSA EI PUUTUTA
HÄIRINTÄÄN JA VÄKIVALTAA
KAIKISSA TILANTEISSA.

...
VAMMAISILLA IHMISSILLÄ
EI OLE YHDENVERTAISTA
MAHDOLLISUUTTA URHEILLA.

 IHMISOIKEUSLIITTO

Älä riko urheilua -työmme

Tavoite: Urheilutoimijoiden tietoisuus ihmisoikeuksista lisääntyy. Urheilutoimijat edistävät ihmisoikeuksia urheilussa.

Tämä tavoitteen saavuttamiseksi olemme kutsuneet urheilun toimijat, kuten urheiluseurat mukaan

Yksi työmme toiminnoista on ihmisoikeuskoulutukset, joita järjestetty jo yli 700 henkilölle eri urheilujärjestöistä. Räätelöityjä koulutuksia mm. lapsen oikeudet, syrjintä, häirintä, rasismi.

Lisäksi aktiivista Älä riko urheilua -kampanjointia ja vaikuttamistyötä.

TEAM HUMAN RIGHTS

Essi Sainio,
jalkapallo

Panu Autio,
futsal

Amanda Kotaja,
pyörätuolikelous

Tinja-Riikka Korpela,
jalkapallo

Riku Riski,
jalkapallo

Ella Junnila,
korkeushyppy

Sini Pyy,
maastohiihto

Linda Sällström,
jalkapallo

Mohammad
Al-Emara,
erotuomari

Meri-Maari
Mäkinen,
uinti

Shawn Huff,
koripallo

Älä riko urheilua -työmme

Suunta kohti seuroja yhä vahvemmin:

- Ihmisoikeuskoulutusta
- Ihmisoikeudet haltuun urheilussa -verkkokoulutuksen jalkauttaminen seurojen ja esimerkiksi valmentajien käyttöön
- Stay tuned: Kokonaisvaltaista räätälöityä (nykytilan kartoitus -> toimenpiteet) yhteiskehittämistä muutamille pilottiseuroille (koulutukset, linjaukset, viestintä, yms.)

Ihmisoikeudet urheilussa -verkkokoulutus

Uusi ainutlaatuinen valine ihmisoikeuksien vahvistamiseksi urheilun ruohonjuuritasolla.

Syntynyt urheilutoimijoiden esiin tuomasta tarpeesta lisätä osaamista ja tietoa siitä, miten ne voivat vahvistaa ihmisoikeuksien toteutumista urheilun ruohonjuuritasolla.

Koulutuksen tuottamiseen on saatu tukea Urheiluopistosäätiöltä.

Ihmisoikeudet urheilussa -verkkokoulutus

Kenelle?

Valmentajille ja ohjaajille, joukkueenjohtajille ja seurajohtajille. Siitä hyötyvät myös valmennuksen parissa työskentelevät ja muut seura-aktiivit, kuten vapaaehtoiset, sekä urheilijat

Mistä koulutuksen löytää?

Älä riko urheilua -sivut, Olympiakomitean Oppimisareena, Suomen valmentajat, lajiliittojen nettisivut ja valmennusmatskut

1. Tervetuloa koulutukseen!

Ihmisoikeudet kuuluvat urheilun ytimeen.

Tämä verkkokoulutus on syntynyt urheilutoimijoiden esiin tuomasta tarpeesta lisätä osaamista ja tietoa siitä, miten ne voivat vahvistaa ihmisoikeuksien toteutumista urheilussa. Kun ihmisoikeudet ovat valmennuksen ja ohjauksen lähtökohtana, on toiminta laadukkaampaa ja turvallisempaa.

Myönteistä muutosta urheilun toimintatavoissa tapahtuu niin Suomessa kuin maailmalla. Haluamme tukea urheilujärjestöjä ja seuroja muutoksen vauhdittamisessa. Siksi tarjoamme tarjota urheilun ja liikunnan parissa toimiville lisää tietoa ihmisoikeuksista urheilussa.

Kenelle sisällöt on tarkoitettu?

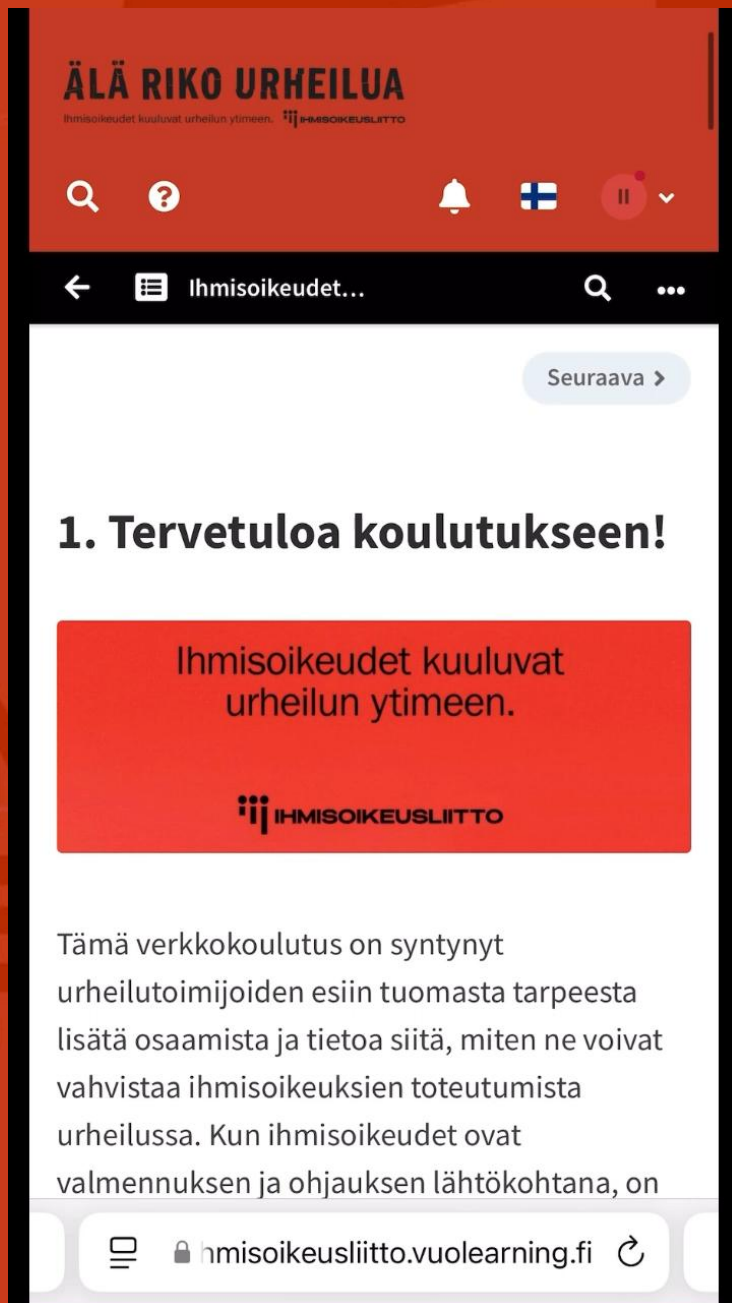
Verkkokoulutus on suunnattu erityisesti valmentajille ja ohjaajille, joukkueenjohtajille ja seurajohtajille. Siitä hyötyvät myös muut seura-aktiivit, kuten vapaaehtoiset, sekä urheilijat itse. Sisällöt on laadittu ensisijaisesti silmällä

Mitä hyötyä koulutuksesta on?

- Koulutus antaa valmiuksia tunnistaa erilaisia ihmisoikeuskysymyksiä urheilussa.
- Tutustut urheilussa esiintyviin keskeisiin ihmisoikeuskysymyksiin, kuten syrjintä, häirintä ja väkivalta sekä lapsen oikeudet.
 - Ja konkreettisia esimerkkejä siitä, mitä esimerkiksi lapsen etu ja sen ensisijaisuus tarkoittaa urheilussa
- Saat eväitä ihmisoikeuksien edistämiseen lajisi parissa ja vinkkejä siihen, miten toimia tilanteissa, joissa ihmisoikeudet eivät toteudu.

Koulutuksen suorittaminen

- Klikkaa itsesi koulutuksen verkkoalustalle (Vuolearning)
 - Keräämme anonymisti dataa koulutuksen suorittaneiden rooleista ja organisaatioista
- Koulutuksen kesto on n. 2 tuntia (ilman lisätehtäviä)
- Koulutuksen voi suorittaa osissa ja omaan tahtiin
- Osan tehtävistä (podcast-jaksojen kuuntelu) voi tehdä esimerkiksi lenkillä tai työmatkalla
- Koulutuksen käytyäsi (rekisteröityneenä) saat todistuksen sen suorittamisesta

Mitä asioita käsitellään?

- Koulutuksessa käydään läpi ihmisoikeuksien perusteita
 - Mitä ihmisoikeudet ovat?
 - Mitä ne eivät ole?
 - Mitä ne tarkoittavat urheilussa?
- Eri urheilulle keskeisiä ihmisoikeusteemoja, kuten lapsen oikeuksia, häirintää, rasismia
- Teemoja lähestytään urheilun näkökulmasta ja hyödynnetään esimerkkejä urheilusta

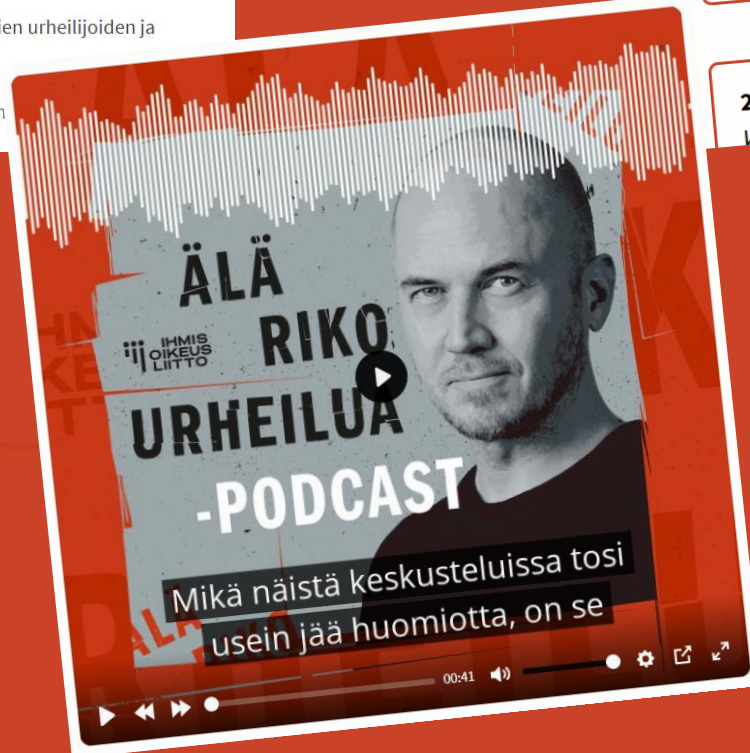
3. Näin edistämme ihmisoikeuksia urheilussa

Puhutaan rohkeasti ihmisoikeuksista! Kuva: Ida Tokola.

Aktiivinen toiminta ihmisoikeuksien edistämiseksi on kaikkien urheilijoiden ja urheilutoimijoiden etu.

Mutta tiedätkö, kenellä on vastuu ihmisoikeuksien toteutumisen valvonnasta?

Puuttumisen polku

1. Puutu tilanteeseen heti. Jos todistat häirintää tai väkivaltaa, pysäytä tilanne riippumatta siitä, kuka siihen syyllistyy. Pysy rauhallisena ja kerro, että kaikenlainen häirintä ja väkivalta on kiellettyä seuran toiminnassa. Jos tilanne sallii, kertaa seuran turvallisemman tilan toimintaperiaatteet. Korosta, että jokaisella on oikeus osallistua seuran toimintaan omana itsenään, turvallisessa ilmapiirissä. Jos urheilija tai muu seuratoimija kertoo sinulle todistamastaan tai kokemastaan häirinnästä tai väkivallasta, ota asia vakavasti.

2. Kuuntele ja selvitä. Keskustele häirinnästä tai väkivallasta kertoneen kanssa ja ole hänen tukenaan. Luo luottamusta ja vahvista, että tilanne ei

Koulutus sisältää lyhyitä tietotekstejä, erilaisia aktivoivia tehtäviä ja materiaalipankin.

QR-koodi verkkokoulutukseen

Linkit, joista koulutuksen löytää:

- ✓ alarikourheilua.fi/ihmisoikeuskoulutus
- ✓ uimaliitto.fi/info/koulutus/verkkokoulutukset/
- ✓ oppimisareena.fi (Olympiakomitea)
- ✓ <https://www.suomenvalmentajat.fi/valmentaja/koulutukset/ihmisoikeudet-urheilussa-verkkokoulutus/>

KIITOS!

Tue Ihmisoikeusliiton työtä, lahjoita MobilePaylla:

1. Syötä nimeksi Ihmisoikeusliitto tai lyhynumero 89877
2. Tee kertalahjoitus tai aloita kuukausilahjoittaminen